

Beleidsplan Sociale Veiligheid

onderdeel Anti-pestprotocol

KPO Speciaal Onderwijs
De Kameleon

Voorwoord

Het Beleidsplan Sociale Veiligheid heeft als doel: “Alle leerlingen moeten zich in hun schoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar er op aanspreken. Dat vraagt dat wij leerlingen leren zich respectvol maar ook weerbaar op te stellen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! Normen en waarden zijn belangrijk. Van ongewenst gedrag van de ene leerling kan een andere leerling last hebben. Ongewenst gedrag kent vele mogelijke oorzaken, o.a.: jonge sociaal emotionele leeftijd evt. in combinatie met puberteit, actie-reactie, uitlokken bij de andere sekse, niet overzien wat ze over zich afroepen.

Door niveau en problematiek van de leerlingen op de Kameleon kan pesten als pesten ervaren worden maar ook als spel of als moeten of het hoort erbij. Een leerling kan als er naar hem gekeken wordt, dit als pesten ervaren. Leerlingen kunnen actie-reactie laten zien, dit niet erkennen als pesten, maar er er wel last van hebben.

Het pestprotocol geeft leerlingen, medewerkers en ouders duidelijkheid over hoe gehandeld wordt in het geval van pestgedrag op school. Wij vinden het als school heel belangrijk dat leerlingen elkaar respecteren en dat pesten wordt voorkomen.

Op deze manier dragen de leerlingen deze waarde in de toekomst met zich mee.

Bij ons op school werken we aan een veilig pedagogisch klimaat. Dit wordt regelmatig geëvalueerd, getoetst (jaarlijks verplichte monitor; scol) en besproken met de orthopedagoog.

Leerkrachten en ouders uit de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Begripsbepalingen

Plagen

Je kunt van plagen spreken, als beide partijen even sterk zijn en er niet echt gesproken kan worden van een slachtoffer en een dader. Plagen zie je vaak bij mensen die elkaar wel mogen. Het kan met woorden zijn, of elkaar voor de gek houden. De plager heeft niet de intentie om de geplaagde te beschadigen.

Plagen is het op speelse wijze prikkelen van een ander door middel van verbale en fysieke grapjes. De ander is hierbij voldoende weerbaar en het levert geen blijvende schade op.

Ruzie / conflict

Ruzie maken wordt door leerlingen en ouders nog wel eens benoemd als pesten. Hoewel een ruzie geen pesten is, kan een niet goed opgeloste ruzie soms wel tot pesten leiden. Een ruzie is een conflict tussen mensen over een behoefte of over wat rechtvaardig is.

Als er sprake is van onenigheid tussen leerlingen kan er een ruzie ontstaan. Ruzie heeft vaak een begin en een eind. Het kan zich uiten in schelden, elkaar de schuld geven of fysieke agressie.

Pesten

Pesten is (psychisch, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten / schoolgenoten, die niet in staat is / zijn zichzelf te verdedigen, met als mogelijk gevolg dat die persoon buiten de groep komt te staan.

Bij pesten wordt een leerling herhaaldelijk en gedurende langere tijd fysiek dan wel psychisch mishandeld door een ander leerling of een groep leerlingen. Hierbij is het slachtoffer onvoldoende in staat om zichzelf te verdedigen. Pesten kan variëren van woordgrapjes tot structureel verbaal en fysiek geweld en afpersing. Pesten kan ernstige gevolgen hebben en levert vaak blijvende schade op.

Plagen wordt pesten

Plagen wordt pesten als de geplaagde aangeeft een bepaalde actie en / of woorden onprettig te vinden en de plager toch doorgaat.

Interventies

In het protocol onderscheiden we de volgende stappen:

1. Wat is er gebeurd, volgens beide leerlingen (verhaal laten doen).
2. Welk gevoel leverde dat bij beiden op.
3. Wat is de behoefte nu (voor beide leerlingen).
4. Oplossingen kiezen en afspraken maken die voor beiden zinvol en aanvaardbaar zijn.
5. Evaluatiemoment(en) afspreken.

Preventie

De aanpak van onze school is in eerste instantie gericht op het voorkomen van pest gedrag. Hier wordt aan gewerkt door ons pedagogisch klimaat en de toepassing van preventieve kant van DDG.

Daarnaast wordt aan vorming gedaan met behulp van de methode Stip .

Binnen STIP leren de leerlingen respect te hebben voor elkaar en elkaar complimenten te geven. Het vertrouwen tussen de leerlingen onderling en de leerkrachten willen wij bevorderen).

We besteden aandacht aan landelijke pest preventie dagen.

Er zijn omgangsregels opgesteld, welke zijn vastgelegd in de schoolgids.

Preventie digitaal pesten

We verzorgen lessen in het gebruik van social-media met als doel leerlingen gebruik te maken van de positieve mogelijkheden ermee, maar ook om de gevaren ervan te leren kennen. M.a.w. de do's en don't's, op maat aangeboden, passend bij de mogelijkheden van de leerling.

Wanneer er door leerlingen of ouders wordt gemeld dat er sprake is van digitaal pesten, wat bijna altijd buiten schooltijd / in de thuissituatie gebeurt, worden de ouders van de pesters en gepesten hiervan altijd op de hoogte gesteld. Bij vervelende situaties geven we ouders elkaars telefoonnummers door, opdat zij het samen kunnen oplossen. De anti pest coördinator informeert beide ouders daarover.

Communicatie

Om pesten te voorkomen is een goede samenwerking en communicatie tussen ouders/verzorgers, leerlingen en school van belang. We hebben hierin een gezamenlijk doel. Hoe kun je het verschil maken van praten naar doen.

- Signaleren en delen van antisociaal gedrag
- Aanpak afstemmen tussen school-ouders-leerling

Wat mogen ouders van de school verwachten?

- Dat de medewerkers respectvol omgaan met de leerling en ouders/verzorgers.
- Dat de medewerkers onderling respectvol met elkaar omgaan. Zij zijn zich bewust van het gezegde: "een goed voorbeeld doet goed volgen."
- Dat hun leerlingen weten wie de anti pest coördinator is.
- Bij (vermoeden van) pestgedrag op school, mogen ouders/verzorgers van de school verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaat.
- Dat de school een beroep doet op ouders/verzorgers om mee te denken over en te werken aan een adequate en acceptabele oplossing.

Wat mag school van ouders/verzorgers verwachten?

- Dat zij respectvol omgaan met school, andere leerlingen en ouders/verzorgers.
- Dat ze zich mede verantwoordelijk voelen voor het signaleren en delen van (vermoeden van) pestgedrag op school en het mede denken over en werken aan een adequate en acceptabele oplossing.

Wat wordt er van de leerlingen verwacht?

- Dat zij benoemen bij ouders/verzorgers en of een medewerker van de school dat ze last hebben van pestgedrag.

Redenen om pesten aan te pakken en om te buigen naar respectvol gedrag

1. Het is traumatisch voor de gepeste leerling en omstanders
2. De sfeer in de klas leidt eronder
3. De schoolresultaten worden minder
4. De leerlingen leren verkeerd sociaal gedrag aan
5. Elke leerling moet zich veilig kunnen voelen

Vormen van pesten zijn:

- Buitensluiten / negeren
- Roddelen

- Belachelijk maken
- Uitschelden en schelden
- Spullen afpakken of kapot maken
- Achtervolgen en bedreigen
- Slaan, schoppen, duwen en porren

Vormen van digitaal pesten zijn:

- Anonieme berichten sturen via whatsapp/face-book/instagram e.d.
- Schelden, roddelen en bedreigen via computer of mobieltje
- Foto's vanuit mobieltjes naar personen sturen en/of op internet plaatsen
- Privé-gegevens op een site plaatsen
- Wachtwoorden misbruiken
- Haat profielen aanmaken

Signalen van een gepest leerling kunnen zijn:

- Zij lijken vaak geen vrienden te hebben
- Ze worden vaak als laatste gekozen
- Ze hebben geen zin om naar school te gaan
- Ze proberen vaak dichtbij de leerkracht te blijven
- Ze vertonen "ander" gedrag dan gebruikelijk
- Ze zijn angstig en onzeker, of juist opstandig
- Zij zien er bang, neerslachtig en huilerig uit
- De schoolresultaten verminderen
- Ze vertonen volgzzaam gedrag (worden daar vervolgens mee gepest)
- Proberen af te kopen met geld, snoep of extreem wenselijk gedrag
- Ze vertonen angstig of agressief gedrag

Andere signalen voor de leerkracht kunnen zijn:

- Piepen en zuchten van klasgenoten
- Op het plein bij de begeleiders blijven staan
- Heimelijk computergedrag

Het is belangrijk om als ouder / medewerker signalen te onderkennen die door een gepeste leerling worden afgegeven omdat leerlingen niet altijd vertellen dat ze worden gepest.

Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Het is een geleidelijk proces van plagen naar pesten
- Teleurstelling en schaamte gevoelens om ouders er over te vertellen
- Angst voor een beschuldiging ("Waarom zeg je niets terug?")
- De problemen worden groter als er over gesproken wordt: "Klikspaan!".
- Niet mogen vertellen van de pester (bedreiging)

De werkwijze die wij hanteren wanneer er pestsignalen zijn

(Leerkracht blijft verantwoordelijk, maar deelt de verantwoordelijkheid met anderen vanaf stap 2.)

Bij alle stappen hebben we aandacht voor de pester, slachtoffer en meelopers.

Stap 1: Leerkracht: Hebben we te maken met ruzie of pesten. Bij ruzie gaat het om verschillende belangen. Bij pesten kan het ook zo zijn, maar is ook de intentie bij de pester aanwezig de gepeste fysiek en /of mentaal te beschadigen. Hieronder de stappen bij een voortslepende ruzie / 1e signalen van pesten:

- Ouders en school informeren elkaar;
- Hoor en wederhoor bij leerlingen;
- Duidelijk regels en kaders aangeven;
- Afloop hoor en wederhoor met ouders bespreken;

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de conflicthebbers (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar en anders gaan we verder met...

Stap 2: bij daadwerkelijk pesten → vanaf deze stap actie anti pest-coördinator die indien door gewenst de orthopedagoog erbij kan betrekken.

- Hoor en wederhoor;
- Welk gevoel leverde het bij beiden op;
- Wat is behoefte nu (voor beide leerlingen);
- Oplossingen en afspraken maken die voor beiden zinvol (op niveau) en aanvaardbaar zijn;
- Evaluatiemomenten afspreken;
- Alle betrokkenen informeren.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, anders gaan we verder met...

Stap 3: Als het pesten aanhoudt worden de volgende stappen (acties) ondernomen:

- Melden d.m.v. notitie of incidentenmelding in LVS;
- Hoor en wederhoor betrokken leerlingen;
- Ouders betrekken bij een oplossing;
- Gekozen oplossing bespreken met de betrokken leerlingen;
- Evaluatie gesprekken plannen, uitvoeren en verwerken in LVS;

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 4: De Commissie van Begeleiding wordt erbij betrokken.

- Anti pest coördinator brengt de casus in;
- De CVB geeft handelingsadviezen;
- Wekelijks een gesprek over de goede momenten (band blijven onderhouden / verstevigen, vaak willen leerlingen wel stoppen voor jou als leerkracht).

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met...

Stap 5:

- Als ouders zich onttrekken aan hun verantwoordelijkheid kan overwogen worden een melding bij Veilig Thuis te doen. Directeur ziet de melding voor verzending in.